

Zvernica Betliar

Kaštieľ v Betliari slúžil vplyvnému rodu Andrášovcov najmä na reprezentačné účely. Bolo preto prirodzené, že v okolitých lesoch sa často rozliehal zvuk poľovníckych signálov. K tomu, aby vznešení hostia mali k dispozícii hojnosť kvalitnej zveri, vznikla v Betliari v roku 1885 pozoruhodná zvernica.



Výhľad zo zvernice na Plešivckú a Silickú planinu býva fascinujúci.
The view from the game preserve on the Plešivcká and Silická planina plain is usually fascinating.



Areál kaštieľa v Betliari sa každoročne stáva svedkom oživovania slávnych poľovníckych tradícií tohto kraja.
Every year is the area of the Manor House of Betliar the witness how foresters bring back to life the local famous hunting traditions.



Historická zvernica v Betliari
Historical Betliar game preserve

Zakladateľom zvernice bol Emanuel Andráš I. (Emanuel I. Andrassy), navyvý pre svoje podnikateľské aktivity „železný kráľ zver“. Zvernica s výmerou 575 ha bola vybudovaná v tesnej blízkosti kaštieľa, pričom zasahovala aj do súčasného parku. Jej prvými obyvateľmi bola zver jelenia a danielia, zanedlho pribudli muflóny. Vysokú kvalitu dosahovali najmä muflóny, dovezené z cisárskej zvernice vo Viedni. Zvernica slúžila nielen na poľovačky, ale významne prispela aj k zazverovaniu okolitých lesov. V prvej svetovej vojne bola vážne poškodená a po druhej zanikla úplne.

V roku 1967 sa lesníci z Východoslovenských štátnych lesov, Lesný závod Rožňava rozhodli oživiť niekdajšiu slávu zvernice. Stalo sa tak na výmere 1466 ha, ktorá sa neskôr rozšírila na súčasných 1696 ha. Zvernica je zameraná najmä na chov jelenej zveri, ktorej kvalita sa dovozí z Poľana a Východných Karpát výrazne zvýšila a dnes tunajšie trofeje dosahujú špičkovú úroveň. Zvernica v Betliari je na Slovensku jediná, kde vedľa seba žije jeleň, daniel, muflón, diviak, srnec, ale aj medveď, vlk, rys a divá mačka.



Zvernica a okolité lesy často vítali mimoriadnych hostí. Prvým úlovkom medveďa sa hrali pruskí kmeďa Henrich, úspešným lovcov diviaka bol arcivojvoda Jozef (1909). The game preserve and surrounding forests often welcomed important guests: Prussian Prince Henrich with his first hunted bear in life and Archduke Jozef with the wild boar (1909).



Nevidané osadenstvo zvernice v Betliari inšpirovalo znamenitého sochára Alojza Štröbla k dielu Medveď s muflonom (1909). Jeho originál sa nachádza v Poľovníckom zámočku v Topoľčankach, kópiu si môžete pozrieť pri budove Lesnej správy v Betliari.

An unseen occupancy of the game preserve was an inspiration for the work of sculptor Alojz Štröbl „The bear with a mouflon“. The original is in the Hunting Castle in Topoľčianky, the copy is near the building of Forest Administration in Betliar.



V obci Betliar sa nachádza budova historickej lesnej správy. Dnes tu sídli personál štátneho podniku LESY Slovenskej republiky, ktorý spravuje okolité lesy i zvernica. The historical building of Forest Administration in Betliar. Nowadays it is a residency for staff of LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, which administrate the game preserve and surrounding forests.



Štácha obľubovala repliky starých hradov. Takou bol aj Bosniak v Betliarskej zvernici. An aristocracy liked some replicas of the old castles like small castle called Bosniak in Betliar game preserve.



Poľovnícka chata na Predných lazoch v areáli zvernice.
The hunting chalet on the Predné lazy in the area of the game preserve



Obnovované rybníky vo zvernici sú nositeľom úžitku i krásy.
The restored ponds provide both benefit and beauty.



Jelenia zver v Betliari
The deer in Betliar

Túto lokalitu na znak úcty k histórii a na pamäť budúcim generáciám vyhlásil štátny podnik LESY Slovenskej republiky v roku 2019 za **VÝZNAMNÉ LESENÍCKE MIESTO**. Garantom vyhladávania, evidovania, obnovy a popularizácie významných lesníckych miest je Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene.

The Manor House in Betliar belonged to the important Andrassy family and was used mainly for presentation purposes. It was normal to hear the sound of hunting-horns in surrounding forests. The unique Betliar game preserve was established in 1885 because the noble guests needed a high-grade game for hunting. The establisher of the game preserve was Emanuel Andrassy I. also called the "iron count" because of his entrepreneurial activities within the area of mining and iron-milling. The game preserve was 575 ha large and immediately continued in a beautiful English park around the know manor house. The first inhabitants were deers and fallow deers, shortly afterwards were mouflons added. A very high quality had mainly mouflons which were brought to Betliar from the imperial game preserve near Vienna. The game preserve was used not only for hunting the game but also for the restocking of the Volovské vrchy mountain range too. The game preserve in Betliar was damaged during WWII and after WWII was definitely closed. In 1967 the foresters from the State forests of Eastern Slovakia in Košice, Rožňava Forest Enterprise decided to restore the former farms of the game preserve. The restored game preserve had an area 1,416 ha which was afterwards extended to nowadays 1,696 ha. The game preserve is intended for keeping deer and due to the revitalisation by animals from Poľana and the East Carpathians reach local deers the excellent trophy values. It is the only game preserve in Slovakia where deer, fallow deer, mouflon, wild boar, roe deer but also bear, wolf, lynx and wildcat live near each other. This site, as a sign of respect for history as well as for the memory of future generations, was declared by LESY Slovenskej republiky, štátny podnik in 2019 as the **SPECIAL FORESTRY SITE**. The Museum of Forestry and Wood Technology in Zvolen is the guarantor of searching, recording, restoration and popularization of special forestry sites.

